

Lietuvoje areštuoti visi krikdemu partijos vadai

Šurpi traukinio katastrofa ant Central do Brasil

Gruodžio 20 d. įvyko viena didžiausių traukinio katastrofų Brazilijoje ant Central do Brasil, kurioje žuvo 52 keleiviai. Tas įvykis Minas-Rio linijoje tarp João Ayres ir Sitio stočių. Prekinis traukinys išėjęs be leidimo iš João Ayres stoties dideliu greičiu susidūrė su keleiviniu traukiniu išėjusiu iš Sitio stoties. Abiejų traukinių pirmieji 4 vagonai sulindo vienas į kitą ir sumalė juose buvusius keleivius. Dėl šios katastrofos vedamās tardymas. Po šios katastrofos ant Central įvyko dar dvi nelaimės, viena prie Cascadura, kur žuvo 2 žmonės ir antra — tarp Barra do Pirahy ir Santos Dumont. Čia aukų nėra. Prie Barra do Pirahy perreitalais metais įvyko taip pat didelė katastrofa.

Viengungių mokesčiai

Greitu laiku Brazilijos vyriausybė išleis dekretą, kuriuo bus apdėti mokesčiais viengungiai nuo 25 metų amžiaus. Tas mokesčias bus panaudotas skaitlingoms ir neturtingoms šeimoms šelpti. Koks bus mokesčio didis, bus nustatyta įstatyme.

Norinčių legalizuotis 21.000

Gruodžio 11 d. baigėsi terminas svetimšalių dokumentų įteikimas ministerijai legalizacijos reikalui, kurie Brazilijoje buvo apsigyvenę nelegaliai bei atvykę palengvintomis sąlygomis ant žemės ūkio, bet nesivertė žemės darbu. Iki 21 d. paduota 21.000 prašymų. Nespėję legalizuotis, bus ištremiti. Anksčiau atvykusių ir legaliai gyvenančių svetimšalių registracija prasidėjo nuo gruodžio 22 dienos.

Dideli šalčiai Europoje

Europoje siauria dideli šalčiai. Francijoje nuo šalčio mirė 18 žmonių, Anglijoje 39, Čekoslovakijoje 3. Vokietijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje taip pat žmonės kenčia nuo šalčio, kuris siekia 22° žemiau nulio.

— JUGOSLAVIJOJE įvyko pirmąją vyriausybę. Premjeru paskirtas Stojadinovich.

Atbunda ukrainiečiai

Lenkijos ukrainiečiai įteikė seimui peticiją reikalaujanti plačių autonomijų. Seimas ukrainiečių reikalavimus atmetė. Ukrainiečių judėjimas vyksta ir Sovietų Ukrainoje už nepriklausomybę. Sovietų ukrainiečiams žada pagalbą Hitleris. Tuo, žinoma, jis nori ne ukrainiečius gelbėti iš Sovietų priklausomybės, bet ruošia planą savo žygiams į Syvletų žemes, į Juodąją jūrą ir toliau. Čia bręsta rimtas konfliktas.

KALĖDU EGLUTĖ!

S. m. gruodžio mėn. 25 d. L.M.M.R. "Rytas" rengia pirmą kartą São Paulo mieste Kalėdų Eglutę, į kurią kviečia atsilankyti visus S. Paulo lietuvius. Eglutė ruošinama Ratelio "Ryto" samdytoje salėje, Rua Conde de Sarzedas, 170. Pradžią 1-oj val. p. p. Pabaiga 5 val.

Įėjimas visiems laisvas.

RENGĖJAI.

Klaipėdos klausimas

Krikdemai norėjo nuversti tautiunų valdžią

Pereitą kartą buvo rašyta apie didelius judėjimus Lietuvoje prieš tautiunų vyriausybę ir krikščionių demokratų vadų areštus. Vokiečių telegramų agentūra praneša, kad Klaipėdos geležinkelio stoty areštuoti paskutiniai krikščionių demokratų partijos vadai: buvęs finansų ministeris Dr. Karvelis ir prof. Pakštas. Daug taip pat areštuota studentų Voldemaro šalininkų. Iš viso ko matosi, kad padėtis Lietuvoje ne visai rami. Gruodžio 23 d. sušauktas nepaprastasis seimo posėdis. Kas bus svarstoma, nežinia, bet, matyt, seimas susirūpinko apsvaistinti vidaus gyvenimo reikalus, o taip pat ir Klaipėdos krašto būklę. Iš Lietuvos gaunama vis naujesnių ir naujesnių žinių. Lietuvos vidaus padėtis labai nerami ir debesuota. Visame krašte platinami atsišaukimai su šūkiu: "Šalin Lietuvos išpardavinėtojai!"

Dabar Lietuvoje visur viešpatauja sunki nuotaika, nors vyriausybė ir stengiasi suimti visus opozicijos vadus, kad nebūtų, kas veda nepatenkintą tautą.

Lenkija per radiją oficialiai pareiškė, kad ji nesikiš į Lietuvos vidaus įvykių vystymąsi. Iš visko atrodo, kad vokiečiai nepatenkinti Lietuvos opozicijos veikla, nes, aišku, jiems geriau būtų atimti Klaipėdą iš eusilpnėjusios vyriausybės rankų, negu kautis su visa tauta.

Anglijos premjeras Chamberlain pareiškė, jog Hitleris Klaipėdos krašto neliesia, jei Lietuva laikysis statuto. Iš to galima daryti išvadą, kad Klaipėdos kraštas pavojus. Juk visą laiką vokiečiai kaltino Lietuvą dėl statuto, tad rasti priežastį Hitleriui bus labai lengva.

Konspiracija prieš gen. Franco

Iš Ispanijos—Francijos pasienio ateina žinios, kad šiomis dienomis susektas sąmokslas nacionalistų tarpe nušalinti gen. Franco. Sąmokslas nepavykęs. Areštuota apie 700 nacionalistų. Galliza provincijoje prieš nacionalistus sukilo žmonės. Prasideda riaušės pačių nacionalistų tarpe. Ir nenuostabu, jau treči metai vyksta karas. Žmonės išvarginti, pasmerkti skurdan, šalis nualinta, miestai ir kaimai išgriauti. Gen. Franco pasigyrimai dar labiau gyventojus kiršina, tai ir prasidėjo pačių nacionalistų konspiracijos prieš Franco.

Generolo Franco, Ispanijos nacionalistų vado, galybė pašlijusi ir juo daugiau nebetiki net jo kareiviai. Jam netiki, juo nebesitiki net buvusieji jo karštieji šalininkai. Net fašistų eilėse jis prarado pasitikėjimą. Tada puolė jis į monarchistus ir išvytam iš Ispanijos karaliui Alfonsui XIII gražina visas teises ir kviečia sostan. Nepasitenkinimas nacionalistų eilėse auga. Gen. Franco sukeltas broliškasis karas, aiškiai parodo Ispanijos tautai jo tikslus ir suokalbį prieš pačią Ispaniją. Dėl to pastaruoju laiku patys nacionalistai rengia sąmokslus prieš savo vadą.

ELTOS PRANEŠIMAS IŠ KAUNO

(E.) Gruodžio mėn. 1 d. kun. Vl. Mironas atsakė į seimo atstovų interpelaciją dėl Lietuvos vidaus gyvenimo ir ypatingai Klaipėdos krašto reikalų. Pirmiausia ministeris pirmininkas pažymėjo, kad nuolat progresuoja ekonominė krašto gerovė, ir dabartiniu metu ji jau esanti visiškai patenkama. Prekybiniamis santykiams plėsti galimybės tiek vidaus rinkoje tiek ir su užsieniais yra palankios. Paliesdamas užsienių politikos įtaką vidaus gyvenimui, ministeris plačiau apjauto ties Lietuvos — Lenkijos santykius. Jų sutvarkymas pareikalavęs iš Lietuvos vyriausybės pusės peržiūrėti ligi tol vyravusias pažiūras ir pašalinti kliūtis, kurios tebetrukdo normalių santykių tarp abiejų kraštų tolesnę plėtrą. Keletas susitarimų jau pasirašyta, prekybos derybos dar tebevyksta. Spaudos santarvė turėdanti žymios įtakos santykiams sušvelninti. Šitie motyvai nulėmę vidaus politiko-

je Vilniui vaduoti Sąjungos uždraudimą. — Paliesdamas mažumų klausimą, ministeris pirmininkas pažymėjo, kad mažumos Lietuvoje nekeliančios jokios problemos, nes joms duodamos visos teisės, numatytos Konstitucijos.

Painiosnis reikalas esąs su santykiais su Bažnyčia. Daug šioje srityje esą išspręstųjų problemų, bet vyriausybė tikinti, jog abiem pusėm rodant gerą valią, būsią ir čia susitarta. Tautos ir Bažnyčios interesai niekad nesutopė vieni kitoms skersai kelio.

Paskutiniu metu kilę nesusipratimų tarp vyriausybės ir autonominių Klaipėdos Krašto organų, ir tie nesusipratimai siekia sudrumsti gerus Lietuvos — Vokietijos santykius. Lietuva,

Karas Ispanijoje

Ispanijos naminiis karas vėl kreipia Europos dėmesį. Buvęs Basco provincijos prezidentas Aguirre pareiškė: Arba vyriausybinkai laimės karą, arba išsivystys Europos karas. Iki šio laiko nacionalistų tarpe areštuota daugiau 1000 žmonių. Konspiracijoj prieš Franco įmaišytas Anglijos vice-konsulas S. Uborifone. Vėliausios žinios praneša, kad gen. Franco sunkiai susirgo.

— SOVIETAI pasirašė prekybos sutartį su Vokietija.

— VOKIETIJOJ šią savaitę Hitlerio teismas pasmerkė nukirsti galvas keliems jaunuoliams socialdemokratams už bandymą bėgti iš koncentracijos stovyklų.

— INDIJOJE prasidėjo bruzdėjimas prieš anglus. Birmanijoje paskelbtas karo stovis. Atbunda pavergtos tautos.

— LIMOS konferencijoje, kurioje dalyvauja visos Amerikos valstybės, atsirado nesutarimų tarp Argentinos ir Amerikos J. V.

— 1939 metams išrinkta nauja B.L.O. Centro Taryba ir Valdyba. Iki Naujų Metų prašomi Centro nariai sumokėti nario mokesčių — rua da Moó'ca, 1721.

— ČEKOSLOVAKIJOS komunistai jau susilikvidavo, jų veiksmas uždraustas, spaustuves parduotos. Spauduves atpirko batų fabrikantas Bota.

RAŠOMOJI MASINĖLĖ

Labai pigiai, beveik nauja, parduodama rašomoji mašinėlė Remington arba Mercedes firmų. Teirautis Rua da Moó'ca, 1721.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

J. Vigelis, Br. Soja, J. Vaitkus, K. Danilevičius, Vl. Guiga, V. Kaminsky, Pr. Drumsta, P. Misevičius, M. Valšienė, V. Varža, Jn. Balčiūnas, K. Zėrunavičius, J. Legas, Jn. Friaučiūnas, C. Beluco, J. Sirtautas, J. Sadauskas, L. Baltrūnas, S. Šiaučiukėnas, Br. Urbonas, K. Šorenas, P. Kislius, Z. Genys, P. Grigaravičius, O. Pleškaitytė, St. Paulauskas, V. Petrauskas, V. Talanskas, E. Kračkauskienė.

tačiau, stengsis tuos santykius su savo vakarų kaimynu toliau plėsti ir gerinti. Tiesa, vokiečių veikla Klaipėdoje kelianti susirūpinimo vyriausybei. Ji sekanti su derama atide padėti Klaipėdoje, ir daboja, kad nebūtų lauzomas statusas. Lietuvos vyriausybė norinti glaudaus bendradarbiavimo su Klaipėdos Kraštu.

DR. M. FUCS

Medicinos Fakulteto, Akušerijos skyriaus ir Moterų ligų konsultas. — Slapumo kanalai, Kirurgija, Kosmetika. Ultra-violetiniai spinduliai, — Diatermia ir Infra-raudoni spinduliai.

Rezidencija:

Al. B. do Rio Branco, 851

Telefonas: 5-6885

Konsultorija:

Nuo 2 valandų iki 8 v. vakaro

R. José Paulino, 485.

Telefonas: 5-6307.

L A P A: Rua 12 de Outubro, 112 nuo 9 ryto iki 2 val. p. pietų.

Apžvalga

DEMONSTRUOJA PATRIOTIZMĄ

Tarp daugelio lietuvių liaudies išminčių, patarlių, yra dar ir tokie: Kai šiaučius pradeda pyragus kepti, visi alkani lieka. Taip ir pas mus kolonijoje yra. Kada lietuviškąją koloniją pradeda mokyti išminties, visokių dorybių ir patriotizmo, atspirašant, "Lietuvio" redaktorius, tai visiems aišku, kokių dorybių mes galėtume išmokyti, jei juo pasestume. Betgi šių dienų visuomenė, ypač lietuviškoji kolonija, išėjusi dešimties metų vargo ir visokių kovų mokyklą, negi gali užmiršti praeitį ir gardžiūotis kurpio pyragu? Niekumet. Tačiau, nežūrint to, "Lietuvio" redaktorius, kurfs dėl visokių savo "dorybių" atkreipė dėmesį viešios tvarkos sargus, dar vis iš savo tribunolos prolekeijas sako kolonijai ir moko ją kaip ji turi gyventi, kokiais jausmais vaduotis.

Siuo sykiu "Lietuvio" redaktorius pradėjo demonstruoti savo neišmatuojamą patriotizmą ir, pagaliau, prieina išvados, kad jis tik vienas yra didžiausias Lietuvos patriotas, o visi kiti — nulis. Net žmogaus vardo negali niekas nešioti be jo, Vancevičiaus. Visa kolonija, jo "patriotiškomis" akimis žiūrint, yra nedorėliai, išganos, antihumanai ir antilietuvai.

Tai biauirus Vancevičiaus spaudynas į koloniją. Tai šlykšti jo niekšingo veikimo demonstracija prieš koloniją. Nejaugi tas vaikėzas gauna 900\$000 algos per mėnesį iš Lietuvos valstybės išdo už tai, kad moka niekinti, biauroti ir antilietuviškai vadinti tuos, kurie lietuvišką darbą dirba be jokio atlyginimo, aukodami savo jėgas, laiką ir net pinigus? Tai naujas savo rūšies teroras prieš koloniją, kurie turėtų būti sustabdytas.

Šitokiais išsišokimais Vancevičius nustato prieš save ir "Lietuvį" ne tik koloniją, bet ir savo bičiulius bei šalininkus, sakydamas: "tomis valandomis, kada tėvynei grėšia pavojus atsiranda ir iš mūsų pačių tarpo, kurie sąmoningai skleidžia įvairiausių gandus ir kuo Lietuvai blogiau, tuo jie jaučiasi daugiau patenkinti." Arba kad ir toks jo pasakymas: "Jie pradeda spaudyti savo gimtajai šaliai į veidą tuo momentu, kai jai ateina sunkiausias dienas."

Atrodo, kad tik vienas "Lietuvio" redaktorius yra didelis Lietuvos patriotas, o kiti "savo tėvynei spiaudo į veidą".

Tai tiesiog piemeniška Vancevičiaus demonstracija ir kolonijos niekinimas. Te įrodo tas nepraustaburnis, kada ir kas džugavo dėl lietuvis nelaimių; kada ir kas Lietuvai spiaudė į veidą sunkiausiomis jai dienomis? Lenkijos ultimatumu metu džugavo tikslai vienas bandedirantinių organas "Lietuvis", o ne kas kitas. Teatsiverčia ir tepasiskaito, pats pamatys.

Visi žino, kad "Lietuvia" skystai užpildo savo eilutes ne čia gyvenantiems lietuviams, kurie Vancevičiaus išminties perlų neskaito, o Kaunui, kad daugiau litų išviliotus už savo "šėyrą patriotizmą", šitaip už litus Kaunui pardavinėjama jau šešeri metai. Tikra tėvynės meilės prostitucija!...

Pro šitokias blėvzigas mes negalime praėti tylomis. Lietuviškoji kolonija turi pareikalauti įrodymų, kada ji spiaudė Lietuvai į veidą. Ji turi pareikšti visą protestą, kad kiekvienas vaikėzas neturėtų jos patriotinių jausmų. Kol oficialių ir neoficialių įstaigų ši akcija bus remiama, nutraukti visus ryšius ir su jais, šmeižtų perirklos "Lietuvio" finansuotojais!

Dar skaudžiau, kad lietuvišką koloniją taip dergia mūsų mokyklų organas ir kad kolonija prieš Kauną denuncijuoja pleškaitininko vadovaujamas sambūris. Nejaugi lietuviškos mokyklos paskirtis tokia? Jeigu šios demonstracijos prieš koloniją nesiliaus ir toliau, lietuviškoji S. Paulo koloni-

ARTOJO NERIMAS

Reskia pripažinti, kad lietuvių išėvių didžiūma paliko savo gimtinę ne iš iškūdo, o iškodami geresnio gyvenimo. Įvairių agentų ir agentėlių pagyros bei gundymai kartais, suprantama, įsitraukė ir vieną-kitą turtingesnį ūkininką, kuris pardavė savo našią žemę ir dabar dejuoja čia atvykęs, bet tokių buvo nedaug. Visi kiti čia vyko su viltimi prasigyventi ir tikėjo vėliau grįžti, kai bus susštaupę pinigų ir galės Lietuvoje įsigyti vienokį ar kitokį turta.

Aš aplankiau keletą savo tautiečių, savo kaimynų ir kalbėjau su jais. Jie jau yra prasigyvenę, turi net savo namučius, užsidirba kasdieninė duona, tačiau su baimė ir nepasitikėjimu žiūri į rytojų. Jie baugiai laukia krizių ir kitokių sukrėtimų. Jie be savo žemės, be savo lauko ir gyvulių bandos nesijaučia saugiai, neįunta po kojų pamato ir tvirtumo. Su pasigerėjimu man pasakojo vienas apė lietuvių išėvių gyvenimą Rio Grande do Sul estade, kur esanti gamta panašesnė į lietuviškąją: vėsesnė, gerai auga kviečiai, ir lietuvių ūkininkai esą visai puikiai įsitaisę. Vienas lietuvis jau gyvenęs virš 30 metų, esąs turtingas ir iki šiol savo šeimoje kalbą puikia lietuvių kalba. Jis išlaikęs savo tautinę individualybę, nes jo savijautos ir nuotaikos nevaržą svetimos įtakos ir miesto dvasia.

Lietuviai tėvai savo prastuoliška nuotaika jaučia nerimą dėl savo vaikų ateities. Jie bijo jų išsigimimo, kurį, savaimė aišku, artina miesto gyvenimo sąlygos ir artimas bendradarbiavimas su kitataučiais. Kaimo aplinka ir laukų darbai atitolintų tą nutautėjimo ligą, o jei būtų gerai suorganizuotas kultūrinis gyvenimas su mokyklomis, bažnyčiomis, skaityklomis ir kitomis kultūrinės veiklos institucijomis, tai ir visai graži būtų lietuvių išėvių ateitis.

Nesiryžtu šia smulkiai analizuoti lietuvių kolonizacijos klausimo, kurio išsprendimą gali padaryti tik geriau susipažinę žmonės, tačiau noriu dar sykį pabrėžti, kad miestas ne tik nutautėjimo žvilgsniu nėra lietuviams žala, bet ir ekonominiu atžvilgiu nesukuria didelių vertybių. Lietuvio ateitis

yra tik laukuose, kuriuose jis gali isikurti nedrebėdamas dėl savo likimo.

Berods, yra įsikūrusi kažkokia kolonizacinė bendrovė "Grūdas". Iš lietuvių pasakojimų atrodo, kad ji turi gražius ir gana realius tikslus, tik kažkodėl vis nesirodo jos veiklos realios išdavos. Gal kaltas čia lietuviškas nesaugumas, o gal yra ir kitokių priežasčių?

Suprantama, kai skundžiasi dėl pinigų stokos. Be pinigų sunku kas nors realaus padaryti, tačiau geri norai ir tvirtas pasiryžimas ir šia kliūtį, atrodo, galėtų nugalėti. Juk mes turime savo tautiečių, kurie gyvena nepriklausomai susiveržia dar su vienu kitu litu, tad ir šis klausimas galima būtų išspręsti, jei būtų tikslus ir teigiamas apskaidiavimas dėl vienalytės lietuviškos kolonijos kūrimo. Pašalpu ar net paskolų forma būtų galima išspręsti ir piniginis klausimas, jei į lietuviškos kolonijos įkūrimą būtų pažūrėta rimtai, vieningai ir su visu atsidėjimu. Kaip ir kiekviename darbe, taip ir čia reikalinga yra idealizmo ir pasišventimo. Be šių dorybių, einant tik dėl materialinių išskaidiavimų, nieko neišeis. Tada atsiras pavydo, varžybų, gal net malversacijų. Lietuvis ūkininkas, aišku, turi just, kad apsigyvenęs kolonijoje turės medžiaginės naudos, nes be to, jis neturės įsikūrimo geismo, bet kolonijos kurimo įvadovai neprivalo turėti jokių materialinių išskaidiavimų. Savo mažiesiems broliams jie privalo padėti tik iš pasišventimo, tik gora valia, tik dėl tautinės idėjos šventenybės.

Taigi lietuviškos kolonijos kūrimo reikalas yra skubus ir neatidėliotinas. Šio kilnaus tikslo įgyvendinime negali būti jokių skirtingumų ir asmeninių bei srovinių ambicijų. Kas mėgins griauti ir niekinti šį darbą, tas nebus susipratęs savo tautos sūnus, o kažkoks nenuorama ar smulkus asmeniškos ambicijos žmogelis.

Paprastas lietuvis išėvis, senosios Tėvynės žaliųjų laukų sūnus, laukų sūnus, laukia iš savo vadovų pagalbos isikurti laukuose, kur jam mielėsnis darbas ir malonesnis gyvenimas.

Iš keršto paskandino 250.000 dol.

Amerikoje, Chicagos mieste gyvenė tūlas Marksas Vilderis, paprastas darbininkas. Prieš 25 metus jis turėję krautuvėlę, bet biznis nesisekė ir jis bankrutavo. Liko beveik elgeta. Tada jis pradėjo verstis slaptu degtinės gabėnimu į Ameriką. Šitas šlykštus biznis jam gerai sekėsi, ypač tuo metu, kada Amerikoje buvo uždrausti visi svaigalai. Per keletą metų Vilderis susikrovė gražų kapitalą, apie pusę milijono dolerių. Tada jis pradėjo plačiai gyventi, lankyti slaptas karčėmas, lošti kortomis ir ištvirkauti. Pagaliau pametė žmoną ir porą vaikučių, o pats išvyko į kitą miestą. Vargo paliktai šeimai jis nedavė lėšų pragyvenimui.

Tada žmona iškėlė jam bylą teisme, reikalaujama priteisti iš patvirkusio vyro nuolatinę pašalpą. Teismas priteisė po 300 dolerių per mėnesį žmonai ir vaikams. Bet Vilderis su tuo nesutiko, jis samdė gerus advokatus ir bylinėjosi toliau. Pagaliau perestą rudenį byla buvo galutinai baigta — aukščiausias teismas atiteisė iš Vilderio jo šeimai 50.000 dol., vienkartinio atlyginimo ir po 300 dolerių kas mėnesį. Matydamas jau neišsėksias, Vilderis dar labiau sukirė. Jis išėmė iš banko visus savo pinigus, 250.000 dolerių, — nuėję ant tilto ir publikos akivaizdoje sumetė pinigus į vandenį. Geriau, sako, ir aš pats būsiu elgeta,

ja padarys savo išvadas ir pagal jas nusistatys ir mokyklų, kurios šiandien virtusios Majajus, Bakšio ir Vancevičiaus užėigos namais, atžvilgiu.

bet žmonai neduosiu nė cento. Už šį darbą Vilderis buvo suimtas ir skaudžiai nubaustas — už valstybės pinigų naikinimą ir kenkimą savo šeimai jį nubaudė 10 metų kalėti sunkiame kalėjime. Visuomenė šia keista byla labai domėjosi ir piktinosi tuo nedoru žmogumi. Moterų organizacijos padarė rinklavą ir vargingai, nedoro tėvo apleistai šeimai surinko apie 5.000 dol. aukų.

Medžiotojas vieną vaiką nušovė, o kitą sužeidė

Kartenoje, brakonierius Antanas Dimgaila, Kartenos valsčiaus, Kalno-Grikštų kaimo gyventojas medžiotojas sutiko gaudančius gyvulius mažamečius Antaną ir Justiną Dauginčius, su kuriais pradėjo kalbėtis. Tuo metu lauke pakilo zuikis, kurį Dimgaila pašovė, bet zuikis nekrito ir bėgo toliau. Dimgaila liepė vaikams zuikį gaudyti. Tiems vaikams zuikį gaudant, Dimgaila paleido į zuikį dar vieną šūvį, kuriuo pataikė vienuolikos metų Antanui Dauginčiui į pilvą ir Justinui Dauginčiui, 10 m. amžiaus į blauzdą. Abu sužeistieji paguldyti Raudonojo Kryžiaus ligoninėje Klaipeidoje, kurioje Antanas Daugintis mirė.

Įtariamasis Antanas Dimgaila medžioklei bei šautuvui laikyti leidimų neturėjo. Policija daro kvotą.

— KAUNAS. — Apskaidiuojama, kad cukraus žgamyba visoje Lietuvoje šiais metais bus nupuolusi virš 2 nuosimėlius.

J. VAITKEVIČIUS.

MIZANTROPAS.

Kolonijos karunka

(Tęsinys iš 51 Nr.)

II

Lūdna, man lūdna,
Skaudu be galo...
Manąją lyrą —
Dažo "vandalai"...

Jaunas švietėjas,
Tarytum muras, —
Nekaltai puolė —
Poetą Jūrą...

Vargšas pravirko...
Teisinos gaudžiai:
— Kodėl tas Jurgis —
— Mane taip skriaudžia?

Dieve, Dievuliau,
Sunku, vai sunku...
Nejau nebaigus —
Mesti KARUNKĄ?

Pone švietėjau —
Būk atsargesnis!
Nes "Antiponus" —
Būsi stambesnis...

Mano Collegos
Tu nebeskriauski,
Snaudęs lig šlolei
Ir — tebesnauki...

(Tu Mizantropo —
Neišifruosi,
Veltui — tik vargai,
Veltui — nervuosies...)

Broliai ir sesės,
Perprašau Jūsų —
Gražiąją lytį,
Čia apdainuosiu.

Ponių, panelių
Turim nemaža; —
Čia pakratysim
Jūsų bagažą...

Nuimsim kaukes
Rafinuotumo,
Po kuriom slepiasi —
Mūsų "fatumai"...

Jos angelėliai,
Kol netekėje, —
Kol dar sparnellai —
Bijosi vėjų...

Nerūpestingos...
(Tai bent atrodo!)
Jautrios ir naivios —
Visos — nuvuoda...

Šypeosi meiliai,
Reik, ar nereikia...
Platina plėtkus,
Ir... vyrus peikia (!)

Dažosi lūpas...
Skruostus pešioja,
O į rimumą —
Tiktai numoja...

Grakščios manieros,
Švelnūs veideliai,
Dažnai nurodo —
Ateidiai kelią...

Vyrai rimtuoliai,
Ne feministai,
Jų — labirintuos —
Greitai paklysta...

Stasj, ar Petra,
Kazj, ar Joną;
Nuveda greitai —
Į kitą stoną...

O sužavėta
Jauną bernelį, —
Nieko nelaukė
Klupdo ant kelių...

—Mielas Joneli,
—Nori — nenori,
—Eikim, ar ką jau —
—Mes pas altorių...

Leiskite trumpą —
Man pertraukėle;
Pasimatysim —
Po savaitėlės...
(Bus dar daug)

Kelias idomių faktų apie Hitlerį

Hitlerio tėvas buvo vargingas kurpius ir gyvendavo lopydamas suplyšusius batus. Tikra jo pavardė nežinoma, nes jis buvo nelegaliai gimęs vargingos kaimietės merginos sūnus. Kai kas sako, kad tą merginą prigavęs žydus, dėl to Hitleris dabar ir keršijęs žydams.

Gyvendamas Vienoje, dabartinis Vokietijos diktatorius buvo labai suvargęs ir labai praštai valgydavo, dėl to suiro jo viduriai ir dabar suenkesnių valgių jis negali. Mėsos jis vengia; maitinasi daugiausia kiaušiniiais ir daržovėmis, taipgi mėgsta duoną su pienu; ant duonos užsitępa uogienės.

Hitleris nerūko ir nelaidžia kitiems rūkyti arti savęs. Sakoma, kad karo metu jis buvęs "gazuotas" ir dėl to negalįs dūmų pakęsti.

Hitlerio vardą Vokietijos fašistai padarė sveikinimosi žūkiu. Kaip dievuoti Lietuvos kaimiečiai susitikę sako "Tegul bus pagarbintas", taip Vokietijoje fašistai sako "Sveikas Hitlerie!". Visose mokyklose pamokas pradėdant ir baigiant vaikai taipgi turi šaukti "Heil Hitler". Net ir pats Hitleris fašistus sveikindamas sušunka: "Heil Hitler!"

Net ir vedybų ceremonijose nepapsieinama nesušukus "Heil Hitler". Kuomet fašistinės bažnyčios pastorius užklausa, "Ar esi pasirėngęs šita merginą sau už pačią ir gyventi su ja pagal vokiškus papročius?" jaunasis turi atsakyti: "Jawohl! Heil Hitler!" Tokį pat atsakymą turi duoti ir mergina.

Hitleris yra parašęs knygą vardu "Mein Kampf", kas reiškia: "Mano Kova". Iš tos knygos jis pasidarė daug pinigų, nes jos išparduota jau 1,890,000 egzempliorių. Vokietijoje dabar ji užima Biblijos vietą. Mokyklose ją turi perskaityti ir išmokyti atmin-

tinai kiekvienas mokinys. Be to, kiekvienai naujavedžių porai tas šlamštis yra duodamas kaip Hitlerio valdžios dovana.

Hitlerio asmenį dieną ir naktį saugoja 600 ištikimiausių nacių, kurie gyvena toj pačioj pastogėj. Iš lauko jo rūmus Vilimo gatvėje (Wilhelmstrasse) saugoja policija. Kuomet Hitleris kalba viešoj vietoj, tai tarp jo ir publikos stovi nuo 20 iki 30 eilių slaptų šnipų. Kuomet jis važiuoja miesto gatvėmis, tai keturi automobiliai su ginkluotais sargais eina pirma jo ir keturi paskui jį. Žmonėms už drausta mėtyt per langus gėles, nes bijomasi, kad su gėlėmis kas nenumestų bombos.

Nors Hitleris baisiai nekenčia žydų, tačiau jis labai mėgsta naudotis žydo Maxo Reinhardo išgalvota ir teatro scenai pritaikyta šviesų technika. Sakydamas prakalbas vakarais jis turi sakykloj įtaisyta, bet iš publikos nematomą, visą eilę elektrinių mygtukų šviesavaizdžiams manipuliuoti. Kalbėdamas jis paspaudžia tai viena, tai kitą mygtuką, oia apšviestas naciška vėliava su svastika, oia apliedamas šviesomis publika, oia suvedamas spindulius į save, duodamas tuo būdu ženkla iš kalno išmokytiems naciams šaukti: "Heil Hitler" arba ploti rankomis.

Vokietijos įstatymas duoda Hitleriui 9,000 dolerių algos metams kaip kancleriui ir \$24,000 metams kaip prezidentui. Hitleris šitų sumų neima, tačiau jis pasima \$48,000 kurie yra skiriami prezidento išlaidoms. Todėl Vokietijoje ir skelbiama, kad Hitleris "tarnauja be algos".

Sakoma, kad Hitleris turi prie savęs užtaisytą revolverį, ir jeigu tik jis pajustų, kad jo diktatūra griūva, jis tuoj nusišautų.

Iš "Fact Digest".

Kiek italų Ispanijoje?

Ispanijos respublikos ambasadorius Londone Anglijos vyriausybei įteikė plačią notą apie italų dalyvavimą Ispanijos kare. Ta nota buvo įteikta sąryšy su Anglijos vyriausybės nutarimu įgalinti anglų-italų sutartį.

Dabar anglų spauda: "Daily Herald", "Star", "News Chronicle" ir kiti laikraščiai plačiai cituoja toje notoje Ispanijos vyriausybės duomenis, kurie, kaip Ispanijos vyriausybė tvirtina, yra visai tikri, uoliai patikrinti. "Šiuo metu italų pėstininkų, artileristų ir frankistų", n o t o j rašoma, "yra 60.000. Reikia pažymėti, kad laikraščio 'El Legionario', kuris specialiai leidžiamas italų kareiviams sukilėlių Ispanijoje, spausdinama 50.000 egzempliorių."

"Italų technikai sukilėlių Ispanijoje taip skirstomi:

pilotų	900-1000
lėktuvų mechnikų	2000
radio operatorių	3000-4000
šoferių	10.000
inžinierių ir technikų	5000
karų tarnybos darbininkų	5000
slaptosios policijos	2000
kitų tarnybų	1000

Taigi, kartu su pėstininkais, artileristais ir tankistais viso sukilėlių Ispanijoje yra apie 90.000 italų.

Italų divizija Ispanijoje maždaug turi po 12.000 italų išgabenimą, kuris įvyko spalį 15 d., italų dalys Ispanijoje susidėjo iš 4 divizijų: "Litorio", "Kovo 23 d.", "Mėlynųjų strėlių" ir "Juodųjų strėlių".

Nė viena iš tų divizijų, nors ir išgabenama 10.000 kareivių, nėra išformuota. Priešingai, sukilėlių teritorijoj pradėta formuoti nauja "9 gegužės" divizija.

Italų generolai Bergonzoli, Franciski ir Berti išvažiavo iš Ispanijos.

Tačiau dar liko 8 generolai: Guasardi (vadovauja "Mėlynųjų strėlių" divizijai), Piazzoni (vad. "Juodosioms strėlėms"), Manca (vad. artilerijos grupė), Favagrossa (vad. administracijai), Mancini (antrasis visų italų dalių vadas, gener. štabe), Gambaro (gener. štabe viršininkas), Bernasconi (aviacijos viršininkas ir Velardi (Majorkos aviacijos bazės viršin.). Tankų ir šarvuotų automobilių dalims vadovauja pulk. Valentino Babini.

O štai kaip italų kareiviai ir karo medžiaga buvo vežama į Ispaniją pačiu paskutiniu metu, nuo rugsėjo 1 d. iki spalio 12 d.

Rugsėjo 4 d. — 700 italų iškelta Huelvoj (Laivo vardas nežinomas).

Rugsėjo 12 d. — 6000 techniku iškelta Huelvoj (Laivo vardas nežinomas).

Rugsėjo 15 d. — italų laivas "Francisco Fascio" Sevilijoje iškėlė 600 kareivių.

Rugsėjo 20 d. — 150 lakūnų ir techniku iškelta Rio Martine. (Laivo vardas nežinomas), 630 kareivių iškėlė italų laivas "Gradisca".

Rugsėjo 21 d. — 75 lakūnai iškelti iš italų laivo "Firenze" (uostas nežinomas).

Rugsėjo 24 d. — 44 kareiviai iškelti Kadikse; nežinomas kareivių skaičius iškeltas iš italų laivo "Arantia" (uostas nežinomas); 100 kareivių iškeltas iš italų laivo "Laece" laivo Kadikse.

Spalio 2 d. — 300 kareivių iš "San Mateo" laivo iškelta Kadikse.

Spalio 3 d. — Korporalai ir seržantai (skaidius nenustatytas) atvyko į Ispaniją, kaip instruktoriai.

Spalio 4 d. — 100 lakūnų ir 1000 kareivių iškelta Melioj (Laivo vardas nežinomas).

Limos konferencija

Gruodžio 9 d. Perū sostinėje, Lima, prasidėjo Amerikos valstybių, arba Naujojo Pasaulio, atstovų konferencija. Brazilijos valstybės delegacijos pirmininku šioje konferencijoje paskirtas Mello Franco, buvęs Brazilijos premjeras.

Limos konferencijoje bus bandoma sujungti visas Amerikos valstybes į savo rūšies "Tautų Sąjungą", kuri šioje vakarinėje pusėje galėtų palaikyti taiką ir saugoti jos tautas nuo priešų iš Senojo Pasaulio. S. Amerikos Jungtinėms Valstijoms oia teks vadovauti.

Lygiai prieš 125 metus buvo paskelbta garsioji Monroe doktrina, kuri Jungtinėms Valstijoms pareiškė pasauliui, kad jos nepakės Europos valdžių pasikėsinimų kištis į Amerikos kontinento reikalus ir panaudoti bent kurią Amerikos šalį savo užgaidoms. "Amerika amerikiečiams" pasakė tuomet šis kraštas prezidento Monroe lūpomis.

Įdomu priminti tai, kad tuo laiku, kaip ir dabar, Europoje siautė reakcija. Po Napoleono karų Europos karaliai buvo sudarę vadinamą "Sventąją Sąjungą", kuri rūpinosi, kad nė vienoje šalyje žmonės negalėtų sukilti

prieš savo pasaulinius ir dvasinius valdovus.

Šiandien panašiu būdu bando Europos tautos valdyti susijungusios fašistinės diktatūros, kurios neseniai laimėjo didelę pergalę Miuncheno konferencijoje. Privertusios didžiasias Europos demokratines valstybes nusileisti, jos dabar nori pavergti visą Europą, tuo tarpu kai fašistų talkininkė Japonija stengiasi išgalėti Azijoje.

Prieš Senojo Pasaulio fašizmą organizuojasi Naujojo Pasaulio demokratijos.

Tačiau dar ir Europoje demokratija anaipol nėra palaidota. Tos šalys, kuriose demokratija gyvavo prieš pasaulio karą, dar tebėra demokratiškos. Iš tiesų, tai jos šiandien yra demokratiškesnės, negu kad buvo prieš 1914 metus. Totalitarinės diktatūros tapo įsteigtos tik tai ten, kur iki pasaulio karo nebuvo demokratijos — Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje ir t. t.

Todėl demokratija Europoje nėra užmušta. Ji atsigaus ir savo priešus nugalės. Ir ji laimės juo greičiau, juo daugiau paramos jai duos Amerika. Todėl ta Limos konferencija turi didelės reikšmės ne tik tai Naujamajam Pasauliui, bet ir senajam.

Milijonai žmonių be tėvynės

Šiomis dienomis žymus anglų veikėjas, pabėgėlių reikalų komisijos vicepirmininkas Džonas SImpsonas Londone skaitė paskaitą apie pokarinių laikų politinių ir tremtinių padėtį. Jis nurodė, kad po didžiojo karo Europoje prasidėjo tikras tautų kilnojimas, milijonai žmonių buvo priversti palikti savo gimtines ir bėgti į kitus kraštus. Tuojau po karo iš Turkijos, Bulgarijos ir Rusijos turėjo bėgti 1 milijonas 250.000 graikų iš Mažosios Azijos, kuriuos žiauriai išvijoti turkai užėmė Smirną 1922 m. Daug tūkstančių tų tremtinių mirė kelyje nuo bado ir ligų. Apie 100.000 sirų ir kurdų taip pat turėjo bėgti iš savo gimtinių, kurioje jiems grėsė mirtis nuo turkų žiaurumo.

Į Bulgariją atbėgo apie 400.000 bulgarų iš Turkijos, Graikijos ir Rusijos. Iš Italijos pabėgo apie 40.000 italų, fašistinės valdžios priešų, kurie apsigyveno Francūzijoje. Į Turkiją turėjo bėgti apie pusę milijono turkų iš Graikijos ir Makedonijos, nes tenai jiems keršijo už turkų daromus žiaurumus graikams ir bulgarams. Ir dabar kasmet Turkija priima po 30.000 turkų iš Rumunijos ir kitų Balkanų valstybių. Rusija priėmė pusę milijono armėnų, išvytųjų iš Turkijos ir kitų mahometoniškų kraštų. O kita tiek armėnų buvo išžudyta. Iš Rusijos nuo bolševikų persekiojimų pabėgo apie milijoną rusų, kurie pasklido po visą pasaulį. Nuo 1933 m. iš Vokietijos pabėgo apie milijoną žmonių, ypač daug žydų, kurie taip pat išsimėtė po visus kraštus. Ypač sunki būklė yra tų pabėgėlių, kurie paskutiniaisiais metais pabėgo iš Vokietijos, Austrijos ir Čekoslovakijos. Nė vie-

nas kraštas nenori jų įsileisti, todėl jiems nuolat tenka klajoti iš vietos į vietą ir kentėti didžiausią vargą. Kadangi daugumas tremtinių ir pabėgėlių neteko viso turimo turto, tai jų padėtis tiesiog šurpi. Taigi, nors pasaulis ir labai platus, tačiau milijonai žmonių negali jame surasti sau vietos.

Latviai steigs dirbtinės vilnos fabriką

Rygos pieno perdirbimo sąjungos cheminis fabrikas padarė eilę bandymų išaiškinti klausimui, ar būtų naudinga Latvijos sąlygoms gaminti iš pieno dirbtinę vilną. Nustatyta, kad iš 100 litrų nugriebto pieno gali būti pagaminta 3 kilogramai medvilnės kazeino ar 3 kilogramai dirbtinės vilnos. Iki šiol Rygos pieno perdirbimo draugija pagamino 30 tonų kazeino. Numatoma, kad jau ateinančiais metais Rygoje bus įsteigtas dirbtinės vilnos fabrikas.

Klemensas Jūra.

AR VERTA?

Gal iš tiesų gyventi — neverta, — Jeigu tenka tik smilkti, rusenti, Ir kasdiena po tūkstantį kartų — Jį praeikti... dejuoti... verkālentii!

Jei — kentėti kančias Prometėjo, Iš gyvenimo gėla pasemti... Tai — ar verta fiktyvėm idėjom — Beraminant save ir... pasemti?!

O taip noris iškilt viršum vargo, Įsisiūbuot uraganais pasauli... Pasikelt, iš tamsos, iš letargo, Net nustebinti šviesiąja saule...

Pasikelt, virš kalnų Dolomitų, Atgaivint ilgesingą Eladą... Suskardenti griausmingais trimitais, — Sugražinti — ką amžiais praradom...

Deja... taf yra tik troškimai, Tiktai fikcijos, nykdūs mirazai... O gyvenimo džiaugsmo dvelkimo — Ašarotoje žemėj — tap mažai...

(Man atleiskit, už liūdnąją dainą, Kad vien skaudžiąją būtų piešiau... Negaliu aš dainuot apie LAIME; — Jos pasauly nėra! — Nemačiau...)

Aš žinau, — jūs mėginot nekarta, Su palaužtais sparnais — suplazdenti... Ir — sakykite, broliai, ar verta — Taip betikliai, beprasimiai — gyventi?

Jei negalim liepsnot gaivalingai, Iš gyvenimo palaimą semti, Tai — išanksto apleiskime ringą — Nes — tikrai nebeverta gyventi!!!

LIETUVOS NAUJIENOS

Du pusličiai išgelbėjo žmogų nuo kulkos

Neseniai Lietuvoje buvo toksai atsitikimas:

Viename Kauno apskrities miestelyje įsigėręs N. iš revolverio šovė į B. Vieniū šūviu jam sužeidė ranką, o kitas šūvis pataikė į priešakinę kūno dalį. Bet laimė dar, kad kulka pataikė į švarke buvusią piniginę, kurioje buvo du pusličiai. Kulka atsitrenkusi į monetą nukrito žemėn. Kulka pusličius gerokai sulenkė, bet žmogus antroju šūviu ne tik nenušautas, bet ir nesužeistas.

"Mūsų Vilnius" nuo Naujų metų nebeis

Kalbama, kad "Mūsų Vilnius" nuo Naujų metų nebeis. "Mūsų Vilnius" administratorius, ekspeditorius ir dar vienas tarnautojas jau gavo pranešimus, kad nuo 1939-I-1 dienos atleidžiami iš tarnybos.

Prasidėjo ekonominės derybos su SSSR

Užsienių reikalų ministerijoje prasidėjo Lietuvos ekonominės derybos su SSSR dėl ateinančių metų prekybos santykių. Veikiančios prekybos sutar-

ties galiojimo laikas baigsis gruodžio 31 d. Sovietų Rusijos vyriausybei derybose atstovauja prekybos atstovo pavaduotojas Lučininas ir pasiuntini pavaduotojas Pozdniakovas.

Išduoti 3144 aukštojo mokslo diplomai

Nuo savo įsteigimo Vytauto Didžiojo Universitetas iš viso baigiant šių metų pavasario semestru yra pripažinęs 3144 aukštojo mokslo baigimo diplomus. Vien tik praėjusiam šių metų pavasario semestre Vytauto Didžiojo Universitetas yra pripažinęs 253 aukštojo mokslo baigimo diplomus. Daugiausia aukštojo mokslo diplomų yra išdavę Teisų fakultetas — 1037 diplomus, o mažiausia Matematikos Gamtos fakultetas — 207 diplomus. Tokiu būdu Lietuvoje daugiausia yra diplomuotų teisininkų ir ekonomistų.

Leista Lietuvoje platinti nacionalsocialistiški veikalai

Spausdinų organų prfė visuomenės darbo vadybos (VDV) savo laiku buvo atšauktas saugumo organų įvestas draudimas Lietuvoje platinti Hitlerio nacišką veikalą "Mein Kampf" ir Ad. Rozenbergo veikalą "XX amžiaus mitas". Dabar šie veikalai jau paravinėjami Lietuvoje.

Lietuvių suėmimai Vilniaus krašte Lietuvoje yra 2,331 pradžios mokykla ir jose dirba 625 mokytojai

Spalių 17 d. po visų dienos darbų pas J. Vyšniauską (Senųjų Ramonų kaime, Andrejavo valsč.) užėjo kaimynai pasiūnekėti. Vos jie atėjo, čia pat pribuvo Grumozdiškės pasienio kariuomenės sargybos kapralas su dviem kareiviais ir suėmė šiuos jaunuolius: J. Balevičių, L. Kalesinką, A. Brasnademskį, A. Kalenską ir J. Lipską. Visus suimtuosius nusivare į sargybą ir pralaikė visą naktį. Ryto metą surašė visiems sulmtiesiems protokolus už "nelegalų susirinkimą" ir sąlyginiai iki teismo paleido.

Nubaudė Skapiškio mušeikas

Panevėžio apygardos teismas Rokiškį nubaudė Skapiškio apylinkėj pagarsėjusius mušeikas, Petrą Valkutą, Kerelių kaimo, ir jo mokinį Simą Didžiulį, Brnekų kaimo, po pusantrų metų sunkių darbų kalėjimo.

Apylinkės žmonės džiaugiasi tuo, nes minėtieji mušeikos buvo daugeliui pridarę nemalonumų keldami Skapiškio apylinkėj triukšmą.

Anglai atvežė Klaipėdon 6,000 bėkų silkių

Šiomis dienomis anglų laivas atvežė iš Yarmoutho 6,000 bėkų šį rudenį pagautų silkių.

Mirė 113 metų amžiaus žydė

Sėtoj mirė seniausia Lietuvoje žydė E. Milerienė, kuri buvo sulaukusi 112 metų amžiaus.

Spalių 1 d. Lietuvoje (be Klaipėdos krašto) buvo 2.331 (2.313) pradžios mokykla (skliausteliuose parodyta 1937 m. spalio 1 d. skaičiai). Iš jų 375 (295) mokyklos buvo šėserių metų kurso. Savuose namuose buvo 1.003 (946) mokyklos ir 2.473 (2.255) komplektai. Pradžios mokyklose dirbo 5.258 (4.935) mokytojai: vyrų 2.148 (2049) ir moterų — 3.110 (2.886). IX kl. tarnautojų mokytojų buvo 329 (267), VII — 3.142 (3.282), VI — 1.031 (821), ir be atlyginimo iš Šv. ministerijos kreditu — 103 (103).

Išgrįsti miesteliai

Panoterių miestelis šią vasarą buvo išgrįstas, tik nespėta padaryti išligatvių (bus baigti 1939 metais). Vietos gyventojams neberekės jau braidyti po purvą kaip iki šiol buvo; kam reikėdavo pravažiuoti, tai ratai iki stebulių pasinerdavo. Vargo gyvuliai ir žmonės. Dabar visi patenkinti. Nors ūkininkai ir vietos gyventojai pavargo, kol privežė žvyro ir akmenų, bet dabar turės sausą miestelį. Šią vasarą Bukonų miestelis irgi sutvarkytas: privežta žvyro, pripilta daugiau kaip pusė metro. Čia taip pat buvo neišbrendamas purvas. Dabar rengiamasi sutaisyti vieškelį, kuris eina nuo Bukonų į šapavą, nes jis mažai tērta žvyruojamas, rudenį ir pavasarį susisiekimas sunkus, užsėmtas kelias ir tiltai.

— Svarstomas klausimas Lietuvoje įsteigti dirbtinių vilnų fabriką. Vilnas gaminsią iš pieno.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams
Rua da Conceição 79-A, Fone:
4-1940 (prie pat stoties L u z)
atidarė naują skyrių — antrą
siūvyklą, Braz rajone, prie sto-
čių Norte ir Braz.

RUA DR. ALMEIDA LIMA, 19

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 6-1451 S. PAULO

Lietuvių Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užėikite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausių medžiagų

Paulo Ambrozevičius

Rua Ciclamas Nr. 52 :: Villa Bella :: São Paulo.

Daržai išsimokėtinai

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbijoje Central do Brasil, C.A.I.C. skirsto ir parduoda už įsimokėjimo mokesčių didelį daržų — chacara — kur yra tūkstantiniai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kiti pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su geru malkų mišku, kuri galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išsina iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

RAŠTINĖ: Rua São Bento 17, Tel.: 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis priešais stotį Carvalho Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

NETURI PINIGŲ? REIKIA GERŲ KOSTIUMŲ?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siūvyklon

«Vilnius»

Matriz: Rua da Moo'ca, 3027 Tel. 2.8854. Filial: Pr. Julio Mesquita, 60 Tel. 4-5015.

Kur pasisiūdinai geriausios medžiagos eilutę mokėdamas į mėnesį po 20\$.

O taip pat čia gausi neperšlamamą apsiaustą (capą) tokio mis pat sąlygomis.

GALECKO SIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsienių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RUBUS GALECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257 Tel. 4-1457

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRAŠTĮ "LIETUVIŲ AIDA BRAZIL."?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" ištisus metus.

**Aidas, Rua da Moóca 1721.
S. Paulo.**

LABORATORIJA — MEDICINISKAIS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 483 Teleph. 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

KAVA "DOM BOSCO"

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gyna pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café
"Dom Bosco" Ltda.

Rua da Moóca, 305-A Tel. 2-1123.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Honorėia — Sifilis. Gydomas kalnų saule. Ligonius priima kasdien nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo asistentė Lvoje. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
ADRESAS: Rua Jose Paulino, 483. Tel. — 56307
(virė lietuviškos vaistinės José Paulino).

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma **BE OPERACIJOS**. Įvairios Moterų ligos gydomos irgi **BE OPERACIJOS**, tik su inžekcėmis. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Paulo Licciardi

Medikas — Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak.
Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444.
(Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.
PASTABA: Vyksta į namus bile v-dą, dieną, naktį.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-1214

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 230 sobreloja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti

SIUVYKLĄ LIETUVĄ

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLĄ LIETUVĄ tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

Kur tik busi, neuzmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Cent. linio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinėj «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymorés ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijof Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Jurgelėvičiaus krautuvėj prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje. Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 Stankevičiaus krautuvėj; Lapoje, kioskoj prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoj.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneš kite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampelelio tenelėka, kur nebūtų Aido.

Stanislovas Stankevičius pametė Lietuvos pasą. Jei kas rastų, prašom pristatyti Lietuvos Konsulatan, rua Aureliano Coutinho, 88.

Skaitykite Ir kitus raginkite

SKAITYTI
"Liet. AIDA Braz."
PRENUMERATA 12\$

DANTU GYDYTOJAS JOSE LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; piomba cida-bro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ IŠTAIGA

"BERNARDO"

Išteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidintme, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo
Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Rytiečių minėjimas

Gruodžio 10 d. L.M.M.R. Rytas minėjo savo 3 metų sukaktines salėje rua Couto de Magalhães. Programą sudarė: pranešimas, deklamacijos, kupletai ir dainos. Pranešimą skaitė Nagrookis. Jis savo kalboje apibūdino "Ryto" veiklą ir pabrėžė tikslus. Pranešėjas pažymėjo organizacijos gyvavimo visas sunkenybes, kurios buvo Rytui daromos iš visų pusių, kad Ryto reikėmę kolonijai sumažinus ir jo veikimą susilpninus. Sunkus organizacinis darbas buvęs ir dėl to, kad trūko inteligentinių pajėgų, nes inteligentai šaliesi nuo kolonijos organizacinio gyvenimo. Bet nežiūrint to, darbininkiškas jaunimas, savo pasiryžimu, nugalėjo klūtis ir veikimą Rytas plėtė ir stiprino. Ir šiuo laiku Rytas jau turi stiprų savo chorą, sporto sekoją ir daug yra padėjęs ir toliau padeda kolonijos vienybės idėjai stiprėti — tai Centro suorganizavimas.

Po Nagrookio pranešimo sekė meninė dalis: deklamacijos ir dainos. A. Černiauskas padėklavo da eilėraščius, J. Petrauskas padainavo kupletą, o choras sudainavo keletą gražių dainelių, ypatingai visiems patiko "Mes grįšim ten..."

Baigus meninę dalį, jaunimas linksminosi šoko.

Svečią šiame parengime buvo daug — pilna salė. Dalyvavo taip pat konsulas p. Polišaitis su poniu, konsulato sekretorius p. Remendius su poniu, svečiai iš Lietuvos — poetas Jūra ir žurnalistas Vaitkevičius.

Šis rytiečių parengimas tikrai buvo gražus ir lietuviškai šeimyniškas.

Žengiant į ketvirtuosius metus, linkiu L.M.M.R. Rytui dirbti ir toliau Brazilijos lietuvių kolonijos šviesesniam Rytojui.

J. Jonelis.

Aido skaitytojai rašo

Jurgis Raulinaitis ir Petras Vaitulevičius seni "Aido" bičiuliai iš Jatyhy rašo:

Visų pirma sveikiname drg. Redaktorių su ateinančiais naujais metais ir linkime mūsų klasės kovotojui "Aidui" virsti dienraščiu arba dvidešimtinu. "Aidas" yra vienintelis mūsų draugas ir kovotojas už mūsų reikalus čia išeivijoje. Jau dešimtį metų, kaip skaitome šitą laikraštį, rėmsime jį ir toliau, kad jis augtų, tobulėtų ir šviesėtų mūsų kolonijai. Jei bus reikalinga Aido papildinimui atskira parama, bile dieną pasižadame ją suteikti. O su šiuo laišku prisiunčame 1939 metų prenumeratas 24\$000. Stengsimės surasti ir daugiau prenumeratorių. "Aidas" turi apimti visą Brazilijos lietuvių koloniją. Nė viena lietuviška šeima tenelieka 1939 metus be "Aido"!

Jurgis Raulinaitis ir Petras Vaitulevičius.

Skipitį pasitrauksias iš DULRO?

Lietuvos liudininkų dienraštis "Lietuvos Žinios" skelbia, kad Skipitį, jam nepasisekus pravesti kaikiurių reformų P. Amerikos lietuvių kolonijoje, pasitrauksias iš DULRO. Be to, minėtas dienraštis sako, kad Skipitįs

pasidavęs vienose grupės žmonių įtakai.

Visiems yra aišku, iš kur šitą informaciją "Lietuvos Žinios" skelbia. Bakšys ar Majus taip "informuoja" Lietuvą apie Skipiđio veiklą. Nes bandedirantininkams rūpi sukompromituoti Skipitį dėl to, kad jis mėgino padaryti reformų Lietuvų S-goj Brazilijoje visos kolonijos labui.

Legalizacijos reikalai

Vienų svetimšalių legalizacija baigėsi gruodžio 21 d., o nuo gruodžio 22 d. prasidėjo legalizacija ir kadernetų išdavimas tiems svetimšaliams, kurie yra atvykę prieš 1934 m. Prie Aido raštinės bus suorganizuotas specialus patarnavimas lietuviams sutvarkyti dokumentams: išsiimti legalizacijos liđdijimai ir išgauti "svetimšalių knygetes", kuris pradėjo veikti nuo gruodžio 22 dienos. Lietuviams patariame nesikreipti kitur dėl dokumentų, bet pirma pasiteirauti kokia yra kaina, kokie reikalingi tam reikalui dokumentai Informacijos visi gaus už dyką, o žinodami visą tvarką, galės kiekvienas pasirinkti ir tarpininką. Kas yra atmainęs savo senus pasus konsulate, arba jo visai neturi, kreipkitės į Aido redakciją, kur gausite visus nurodymus, kaip tokiu atveju pasielgti. Tokiu būdu sutalpykite laiko, neturėsite be-reikalingu išlaidų ir aiškiai sužinosite, kas yra reikalaujama.

Aido raštinė: R. da Moóca, 1721.

"Ekscelencija"

Pavarčius Argentinos lietuvių spaudą, į akis metasi toks dalykas: taip vadinamoje pažangioje spaudoje nerasi beveik nė vieno numerio, kur nebūtų "ekscelencijos" Aukštuolio "abrozo" ar šiaip jo asmens pagarbavimo.

Tađiau Brazilijos lietuviai, susipažinę su jo raportais spaudai apie Brazilijos lietuvius, "ekscelenciją" Aukštuolį laiko lygioje vietoje su Gauđium. Nes ką Gauđys Brazilijoje darė, tą Aukštuolis savo raportuose patvirtino ir jo žygius užgyrė.

Linkėjimai "Aidui"

Gerbiameleji "Aido" redaktoriai ir leidėjai!

Jau eina antras dešimtmetis, kaip mes, neskaitytos lietuvių taut. sūnūs ir dukterys kūrime savo gyvenimą naujoje mūsų tėvynėje Brazilijoje. Pirmasis dešimtmetis mums buvo labai sunkus, tad nieko ypatingo nesame sukūrę. Bet antrasis dešimtmetis — turi būti kolonijos kūrybos dešimtmetis. Antrasis dešimtmetis turi sujungti mus visus į kūrybinį kolonijos darbą, kad sukurtume naudingų visai kolonijai gerybių.

Esu įsitikinimo, kad prie kolonijos statybos darbo daug prisidėjęs ir mūsų laikraštis "Lietuvių Aidas Brazilijoje", kuris jau devintus metus sėja kolonijoje gero sėklą ir rauna piktžoles. "Lietuvių Aidas Brazilijoje" yra labai daug užsitarnavęs pagarbos kolonijoje. Palydėdami šiuos metus ir žengdami į Naujuosius, linkime "Aidui" tobulėti, plėstis ir didėti, jei ne dienraščiu, tai nors dukart savaitiniu

tapti, o jo redaktoriams ir leidėjams dėkojame už jų darbą, trūsą ir pasišventimą kolonijos darbe.

Ilgiausių metų "Aidui!"

Jonas Butauskas.

Kalėdų eglutė

Kalėdų šventės proga, gruodžio 25 d. L.M.M.R. Rytas ir vaikučius žada palinksminti — rengia jiems eglutę. Ta vaikučių šventė įvyks Ryto salėje, pradžia 2 val. p. p. Įėjimas nemokamas.

Krsp.

Buvo suimtas "Išvien" redaktorius

Argentinoj DULR. leidžiamo laikraščio "Išvien" redaktorius Pranas Lešdius, kaip įpraneša tas laikraštis, buvo policijos areštuotas. Jį areštavo dėl to, kad slaptai buvo atvykęs į Argentiną ir nesilegalizavęs, kaip to reikalauja įstatymai. Lietuvos atstovybės pastangomis, Lešdius iš kalėjimo paleistas.

Paremkime nelaimingą moterį

Teofilė Tveragienė gyveno Frigorifico Anglo su savo vyru Petru dėl deliame nesutikime. Paskutiniu laiku, sumušęs savo žmoną, išėjo ir susidėjo gyventi su kita moteri. Tveragienė likusi su mažais vaikais, 4 metų ir 1½ metų, išvažiavo iš Frigorifico ir atvyko į S. Paulo. Moteris neturi iš ko gyventi, vaikai serga. Pažįstamieji nutarė Tveragienę sušelpiti. Pagamin-tas yra aukų lapas ir aukas renka J. Butauskas. Prašoma įneatsisakyti paaukoti nelaimingai moteriai, jei ateis pas jusis aukų rinkėjas.

J. B.

Neapgauđinėkime patys savęs

Visi trys lietuviškieji laikraščiai labai gražiai aprašė įvykusią mokyklos šventę gruodžio 11 d., kurios metu mokyklas baigusiems vaikams buvo atiduoti pažymėjimai, pasakytos jiems gražios kalbos ir palinkėta vaikuđiams augti, stiprėti, būti gerais lietuviams ir nepalūžti gyvenimo audrose. Ypatingas jausmas apgaubė vaikus ir jų tėvus, kai Konsulas p. Polišaitis, spausdamas kiekvienam lietuviukui ranką, įteikė dovanas. Būdamas tėvas, tai jaučia. Manau, kad visi tą patį pergyveno. P. Konsulo artimišk-kas jausmas prie vaikuđių sudarė jaukią nuotaiką. Bet vis dėl to reikia prisipazīnti, neapgauđinėjant savęs, kažkaip neįauku ir nesmagu buvo kiekvienam dalyviui — tai Vancevičiaus švaistymais tarp prezidentimo ir Bakšio vadovavimas. Reikia pripazīnti, kad lietuviškai kolonijai viešas pasiro-dynas tų dviejų asmenų nejuđiomis sukelia pasipiktinimą už jų praeties nepateisinamus žygius kolonijos atžvilgiu.

Tėvas N. N-kis.

Geriausial baigusiy lietuvių pradi- nes mokyklas 1938 metais mokinių sąrašas

D.L.K. Vytauto mokykla.

Ona Bareišytė — 1-mo laipsnio dovana. Joana Petkeviđiutė, Izabela Šermukšnytė, Juozas Žemaitis ir Edvardas Milėiukas — 2-tro laipsnio do- vana.

Dr. Vinco Kudirkos v. mokykla.

Konstancija Zelionkaitė — 1-mo laipsnio dovana. Antonina Pociutė ir Pranas Zelionka — 2-tro laipsnio do- vana.

Vyskupo M. Valanđiaus v. mokykla.

Marija Martinaitytė — 1-mo laipsnio dovana. Danutė Joseviđiutė ir Emilija Riškaitė — 2-tro laipsnio do- vana.

Dr. J. Basanaviđiaus v. mokykla.

Česė Sereičikaitė — 1-mo laipsnio dovana. Julija Leitytė ir Jadzė Maziliauskaitė — 2-tro laip. dovana.

Maironio v. mokykla.

Antanas Naviokas — 2-tro laipsnio dovana.

1937 metais geriausial baigęs Vyskupo M. Valanđiaus v. liet. pradžios mokyklą Henrikas Klimas — 1-mo laipsnio dovana.

NUO RED.: Kitam "Aido" numery tilps lietuviškų mokyklų vaiku šventės, įvykusios gruodžio 18 d. Moko- kos mokykloje, paveikslas.

SKAITYTOJAMS PRENESIMAS

Dar sykį primename Aido prenu- meratoriams, kad jau laikas atnaujinti prenumeratas. Su paskutiniu šių metų Aido numeriu, skaitytojai gaus gra- žų sieninį kalendorių. Primename dar- tai, kad Aidas turi ir skolininkų. Tad prašome visų iki pabaigos metų atei- teisti. Kas to nepadarys, Administra- cija bus priversta pavardėmis paskelb- ti nerūpestingus skaitytojus. Pinigus siųskite "Aidas", Rua da Moóca, 1721, São Paulo, įvertintuose lai- škuose. Prenumeratos kaina ta pati.

PARSIDUODA maisto produktu krautuvė su gera klientūra tik už 3:000\$000 ar pagal balansą. Rua 7 Nr. 58, Villa Independencia, gale R. General Lecor pas Adalberto Bogdanovicz.

Agencia A. L. P. E. S.

Svetimšalių Legalizacija bendrai. Pasai — Carteiros de Identidade — Kon- traktai — Distrikta! — Turto aprašymas — Darbas valdiškose įstaigose — Valdžios mokėčiai.

Rua Boa Vista Nr. 127 — 4-as aukštas, salė 415. S. Paulo. Telefonas 3-2337.

Lietuviška Spaustuvė

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS :

Tikietus gėrimams, laiškus, vokus, vizitines korteles, sąskaitas (notas), industrijos spalvuotus tikietus pagal valdžios įstatymą, moky- kloms diplomus, draugijoms įstatus, parengimams programas, sienini- us kalendorius ir kitokius spaudos darbus.

Kiekvienas lietuvis biznieriuis jau gali užsisakyti sieninius ka- lendorius 1939 m. Visi spaudos darbai lietuviams atliekami daug pigiau, negu kitur. Užsakymai priimami ir telefonu, o taip pat ir iš interiero.

Pirmoji Lietuviška spaustuvė

Rua da Moóca, 1721 :-: Tel.: 2-1123 :-: S. Paulo.

Linksmi sutikime Naujus Metus!

Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelis "Rytas" š. m. gruodžio mėn. 31 d. Rata- lio sandomoje salėje rua Conde de Sarsedas nr. 170, pirmą kartą rengia

VAKARA

Naujiems metams sutikti, kur kiekvienas mūsų tautietis (-ė) turės progos įvai- rių scenos vaizdėlių pamatyti ir nuo kasdienio darbo atšiliuosavęs, links- mai laiką praleisti. Pradžia 8 v. v. Pabaiga 4 v. ryto.

Prašome įsigyti pakvietimus iš anksto pas Ratelio narius. Rengėjai.